

Kestävyysspäiväkirja

OPPITUNTI I

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

1. Heitä noppaa ja etene nopan silmäluvun osoittamaan ruutuun.
2. Kerro peliryhmälle, mikä seuraavan sivun aihepiireistä sopii ruudun kestävyystavoitteeseen.
 - Väärästä vastauksesta menetät seuraavan pelivuoron.
 - Jokaista vastausta saa käyttää vain kerran.
 - Voitte tarvittaessa varmistaa oikean vastauksen opettajalta.

LÄHTÖ MAALI	1 EI KÖYHYTTÄ 	2 EI NÄLKÄÄ 	3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA 	4 HYVÄ KOULUTUS 	5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO
17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS 	TAVOITTEIDEN TAIVAL				6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO
16 RAUHA, OIKEUDEN- MUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO 		7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA 			
15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ 		8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA 			
14 VEDENALAINEN ELÄMÄ 		13 ILMASTOTEKOJA 	12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA 	11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT 	10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

1. aurinkopaneelit sairaaloihin
2. demokratian vahvistaminen
3. digitaaliset palvelut
4. energiamerkinnät kodinkoneissa
5. ilmainen julkinen liikenne
6. ilmainen kouluruoka
7. ilmainen saippua ja käsidesi
8. ilmaiset kielikurssit maahanmuuttajille
9. ilmaiset koulutarvikkeet
10. ilmaiset kuukautisuoja
11. ilmaiset oikeusapupalvelut
12. ilmaiset rokotuskampanjat
13. ilmaiset tietokoneet opiskelijoille
14. ilmaiset vaatteet köyhille
15. ilmanlaadun parantaminen
16. ilmastomuutokseen sopeutuminen
17. jäteveden käsittely
18. jääkarhujen suojelu
19. kansainväliset ilmastopöytäkirjat
20. kansalaisaloitteet
21. kasvispohjainen ruokavalio
22. kehitysyhteistyö
23. kestävän viljelyn tukeminen
24. kierrätysmuovituotteet
25. koralliriuttojen suojelu
26. mahdollisuus kuulua ammattiliittoon
27. merten muovirokkan ehkäisy
28. metsien suojelu
29. mielenterveyspalvelut
30. modernin orjuuden torjuminen
31. pride-ihmisoikeustapahtuma
32. puiden istutus
33. pyörätieverkostot
34. reilun kaupan tuotteet
35. rikollisuuden ehkäiseminen
36. ruokapankit köyhille perheille
37. siemenet viljelijöille
38. suojapaikat kodittomille
39. sähköautojen kehittäminen
40. teknologian ja tiedon jakaminen
41. teollisuusjätteen kierrättäminen
42. terveellisten elämäntapojen edistäminen
43. tuloerojen vähentäminen
44. turvakodit perheväkivallan uhreille
45. tuuli- ja vesivoimalat
46. työharjoitteluohjelmat nuorille
47. valaiden suojelu
48. vammaisten työllistyminen
49. vedenkäytön säännöstely
50. yhteisölliset saunat
51. yhteisöpuutarhat

KIELITAITOTEHTÄVÄ

I. Pohtikaa, mitkä kohdat eivät kuulu joukkoon kussakin laatikossa.

- Joukkoon kuulumattomia kohtia voi olla yksi tai useampi.

Kestävät teot

- säästää vettä
- sammuttaa valot
- ostaa käytettynä
- korjata rikkiäiset tuotteet
- vähentää jätettä
- syrjiä muita
- suosia kasvisruokaa
- tukea paikallisia tuotteita
- vetää vessa
- pyöräillä kouluun
- kierrättää
- matkustaa junalla

Kestävä liikenne

- joukkoliikenne
- kävely
- auto
- sähköauto
- kimpapakyyti
- lentokone
- juna
- bussi
- polkupyörä
- sähköpotkulauta
- metro
- raitiovaunu

Luonto

- koivu
- metsä
- järvi
- meri
- ilma
- vesi
- maantie
- multa
- eläinlaji
- kasvi
- tuli
- linnunpönttö

Kestävä energia

- hiilijalanjälki
- kivihiili
- sähkö
- uusiutuva energia
- aurinkoenergia
- tuulivoima
- vesivoima
- säästäväinen
- aaltovoima
- maalämpö
- biokaasu
- geoterminen energia

Kierrätys

- jäte
- lajittelu
- biojäte
- muovipakkaus
- kertakäyttövaippa
- roska
- kompostointi
- lasi
- kartonki
- metalli
- lääkkeet
- paristo

Kestävä kulutus

- ympäristöystävällinen
- kertakäyttötuote
- uudelleenkäytettävä
- ruokahävikki
- reilun kaupan tuote
- luomutuote
- paikallinen tuote
- kasvissyöjä
- vegaani
- muovipussi
- kirpputori
- käsityö

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

1. Kertaa menneen ajan muodot ja käytösäännöt alla olevasta laatikosta.
2. Pohdi mitä menneen ajan muotoja käytetään päiväkirjatekstissä.
3. Pidä viikon ajan päiväkirjaa, miten kestävä kehitys näkyy arjessasi. Pohdi esimerkiksi kysymyksiä:

- o Miten kohtelin muita ihmisiä ja eläimiä?
- o Miten matkustin paikkoihin?
- o Teinkö hyviä valintoja?
- o Kierrätinkö?
- o Säästinkö energiaa?
- o Millaisia ostopäätöksiä tein?
- o Vältinkö turhaa kulutusta?
- o Edistinkö paikallista kulttuuria?
- o Huomioinko kulttuurista monimuotoisuutta?
- o Edistinkö yhteisöllisyyttä tai sosiaalista hyvinvointia?
- o Huomioinko tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden?
- o Pidinkö huolta omasta tai muiden hyvinvoinnista?

SUOMEN AIKAMUODOT: MENNYT AIKA

Suomen kielessä on neljä aikamuotoa eli tempusta: preesens eli joko nykyinen tai tuleva aika ja menneen ajan muodot imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti.

Imperfekti	Perfekti	Pluskvamperfekti
tunnus: <i>i , si</i>	olla-apuverbin preesens + NUT- tai TU-partisiippi	olla-apuverbin imperfekti + NUT- tai TU-partisiippi
tavallinen menneestä kertomisen aikamuoto	käytetään, kun tilanne on alkanut aiemmin ja jatkuu edelleen	käytetään, kun tilanne on aiempi kuin imperfektissä kerrottu toinen tapahtuma
<i>ost-i-n</i> <i>kierrät-i-mme</i> <i>korja-si-vat</i>	<i>olen osta-nut</i> <i>olemme kierrättä-neet</i> <i>on korjat-tu</i> (passiivi) esimerkiksi <i>Olen ostanut</i> <i>luomua jo kauan.</i>	<i>olin osta-nut</i> <i>olimme kierrättä-neet</i> <i>oli korjat-tu</i> esimerkiksi <i>Olin ostanut</i> <i>uuden takin, ennen kuin</i> <i>osasin korjata vetoketjuja.</i>

OPPITUNTI 2

OPPIMINEN JA MUUTOSTOIMIJUUS

I. Poimi päiväkirjasta viikon aikana tekemiäsi kestäviä valintoja ja sijoita ne kestävyyspalapelin sopivaan ulottuvuuteen.

- **Pyri sijoittamaan jokaiseen ulottuvuuteen vähintään kolme kestävää valintaa.**

Sosiaalinen

Taloudellinen

Kulttuurinen

Ekologinen

REFLEKTIOTEHTÄVÄ

1. Kirjoita jokaiselle opettajan jakamalle tarralapulle yksi toteuttamistasi kestävästä valinnoista.
2. Sijoita tarralaput julisteelle tai valkotalulle oikeaan ulottuvuuteen.
3. Pohtikaa luokan kanssa:
 - Oletteko samaa mieltä kaikkien lappujen sijainneista?
 - Onko joku ulottuvuus suositumpi kuin toinen? Miksi?
 - Toistuvatko samat teemat tai korostuvatko tietyt valinnat?
4. Miettikää lopuksi yhdessä, miten aiotte jatkaa kestävä elämäntavan harjoittelua.

